

Бандурист (1830)

Боровиковський Левко Іванович

На дереві жовкне по осені лист...
Свій вік переживши, сідий бандурист
Підвіконню пісні співає.
Біжить чередою за ним дітвора,
Сідого проводять з двора до двора,
А дід на бандуру їм грає:
Під звонкії струни гетьмани встають,
І прадіди в струнах бандури живуть,
І дишуть холодні могили:
Бринчать,— як козаки боролись з врагом.
І як під широким московським орлом
Козаки нагрілись, спочили.—
Ті давні набіги, ті давні борби
Остались у головах старців сідих —
Там дідівська давність схована...
Дід строїть бандуру; пробіг по струнах —
І струни говорять в костистих руках,—
І старець співа про Богдана:

«Обріс мохом сірий камінь, в полі лежачи,
Зажурились козаченьки, дома сидючи.
Дім — пан робочому;
Козакові охочому —
В полі погулять! (2)

Закрякали ворононьки над Батурином,
Їдуть козаки на радоньку з паном гетьманом.
Кра! Кра! — з сього краю
Козак піде по Дунаю —
Будем проводжать! (2)

Розпустилися парості в ясній зорі,
Затрубили в жерстяний ріг в гетьманським дворі.
Блись! Блись! — зірка встала,
Світлий волос розчесала:
Мирові не будь! (2)

Заіржали кониченьки у ясел стоя,
Зготовлена козаками дорожня зброя.
Спис, шабля гостренькая,
І рушниця цілкенья,
І козацький кнут. (2)

Задзвонили в Батурині у великий дзвін:

Прощається із Богданом весь гетьманський двір
Йде рада за гетьманом —
За Богданом добрим паном
В поход проводжать. (2)

Закричали сірі гуси, в вирій летючи;
Заспівали козаченьки, в похід ідучи,—
Крик! Свист! Музика грає;
В вітрі короговця має;
Коники іржать. (2)

Кругом поле широкее рястом зацвіло:
Не ряст — військо гетьманськеє у похід вийшло.
Під ним земля дрижить;
Курява стовпом стоїть,
Хмари вслід ідуть. (2)

Попереду сам Богданко конем виграє;
Він до синього до моря степом прямує —
Ідуть моря оглядати,
Жупанів набирати,
Грошей нагрібать! (2)

Тричі місяць роги зводив, тричі полоскавсь:
З козаками додомоньку гетьман не вертавсь.
Батурин снігом вкрився;
Десь Богданко забарився —
Додому нема. (2)

На четвертий жерстяний ріг в полі заревів:
То Богданко із походу веде козаків —
Звісивши головоньку,
Ідуть коні додомоньку,
Козак утомивсь. (2)

Віталися козаченьки дома з батьками;
А на дворі на гетьманським музики грали;
Козаки сходилися,
Сріблом, золотом ділилися,
Пили, гуляли. (2)

Після зими й негодоньки зацвіли садки;
Після війни — відпочили дома козаки:
Козак світом мутить;
Дома п'є та уси крутить —
Та все не гуля!» (2)

Село Милюшки, 1830

Постійна адреса: http://ukrlit.org/borovykovskyi_levko_ivanovych/banduryst